

**PLAN VAN AANPAK
OMGEVINGSVERGUNNING
GEMEENTE SCHIERMONNIKOOG**

1. Inleiding

De wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geeft de kaders aan van de nieuwe omgevingsvergunning die naar verwachting op 1 oktober 2010 in werking zal treden. In 2010 kan iedere burger en elk bedrijf een omgevingsvergunning aanvragen. Er is dan één loket voor zijn aanvraag, hij mag verwachten één besluit te krijgen, er is één bevoegd gezag en één beroepsgang en een nog verdergaande gecoördineerde handhaving.

Met de inwerkingtreding van de Wabo wordt geregeld dat 25 verschillende vergunningstelsels worden samengevoegd tot één uniforme regeling: de omgevingsvergunning. De bouwvergunning, milieuvergunning, natuur- en monumentenvergunningen, en vergunningen op basis van gemeentelijke verordeningen gaan ondermeer op in deze omgevingsvergunning.

De uitdaging voor de vergunningverlenende en handhavende instanties is het realiseren van voornoemde voordelen, zowel vanuit de maatschappelijke als eigen behoefte. Een voorwaarde is het creëren van organisatorische randvoorwaarden voor de gewenste invoering.

Op landelijk niveau zullen met het oog op de invoering van de Wabo ondersteunende instrumenten worden ontwikkeld, in het bijzonder op het terrein van ICT. Aan de bouw van de landelijke voorziening Omgevingsloket Online (OLO) wordt momenteel hard gewerkt. Er is begonnen met het aansluiten van overheden op het OLO. Tussen de Friese gemeenten, de provincie Fryslân en overige partijen worden afspraken gemaakt over de uitvoering van de Wabo. De gemeente Schiermonnikoog werkt tevens samen met de Friese Waddeneilanden, met de Milieuadviesdienst Regio Noord-Friesland en de regionale brandweer.

In dit plan van aanpak wordt een weergave gegeven van de werkzaamheden die door de gemeente Schiermonnikoog zullen worden uitgevoerd voor een succesvolle invoering van de Wabo.

De gemeente Schiermonnikoog heeft in de afgelopen periode met name de ontwikkelingen aangaande de Wabo gevolgd en bij verschillende medewerkers is er kennis van de Wabo, weliswaar ingegeven vanuit het eigen vakgebied.

Doelstelling

De gemeente Schiermonnikoog wil de invoering van de Wabo benutten om het proces van vergunningverlening te verlenen, zodat het voor de klant eenvoudiger wordt op het terrein van vergunningverlening en handhaving een efficiënte en klantgerichte organisatie neerzetten, die rekening houdt met de kaders van de Wabo. De organisatie werkt met heldere, beknopte en toegankelijke procesbeschrijvingen en wordt ondersteund met een adequaat en flexibel ICT-workflowmanagement systeem. Waar mogelijk en gewenst zal de regelgeving of werkwijze worden vereenvoudigd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de reeds ontwikkelde dereguleringsvoorstellen.

2. Projectorganisatie, ambitieniveau en randvoorwaarden

In dit plan van aanpak wordt op een gestructureerde wijze de verschillende fasen en stappen beschreven om tot een succesvolle implementatie van de omgevingsvergunning te komen. Uiteraard zijn goede randvoorwaarden van blijvend belang voor het welslagen van de implementatie.

Projectorganisatie

De implementatie van de Wabo vraagt om een passende projectorganisatie. De gemeente Schiermonnikoog heeft een organisatie die compact is en wordt gekenmerkt door korte lijnen. Voorgesteld wordt om een projectgroep Wabo te installeren onder voorzitterschap van de heer Bob Boelens. Hij is eindverantwoordelijk voor de implementatie van het Wabo-traject. Tevens kent de projectgroep een aantal leden die vakinhoudelijk betrokken zijn bij vergunningverlening en bij ICT-dienstverlening. In onderstaand schema is een overzicht opgenomen van de projectgroepleden.

Inmiddels vindt er een structureel projectoverleg Wabo plaats. Tijdens het projectoverleg Wabo worden de uitvoerende taken verdeeld. De gemeente Schiermonnikoog heeft zich bij de voorbereiding van de implementatie van de Wabo laten bijstaan door een extern adviseur.

Geadviseerd wordt om op structurele wijze een ICT-medewerker te betrekken bij dit project. Tevens wordt aanbevolen om regelmatig gemeentebreed te communiceren over de voortgang van dit project. Waar nodig kunnen andere medewerkers (bijvoorbeeld administratief medewerker) worden uitgenodigd voor het projectoverleg. Communicatie richting burgemeester en wethouders en de gemeenteraad is tevens van belang, evenals richting burgers en bedrijfsleven.

Schema overzicht projectgroep

Naam	Functie / organisatie	Rol
Bob Boelens	Adjunct-gemeentesecretaris	Verantwoordelijk leidinggevende
Martje Huizing	Vergunningverlening	Lid projectgroep Wabo
Theo de Vries	RO, Milieu en Natuur	Lid projectgroep Wabo
Piet Huisman	Bouwzaken	Lid projectgroep Wabo
Sytze Veldema	ICT	Lid projectgroep Wabo

In augustus is er in VAST-verband een Wabo-overleg opgestart, waarin allerlei zaken gezamenlijk worden opgepakt (opleiding, ICT e.d.).

Ambitieniveau

De gemeente Schiermonnikoog heeft de ambitie om tijdig klaar te zijn met de voorbereidingen op de invoering van de Wabo. De gemeente Schiermonnikoog wil minimaal voldoen aan de wettelijke behandelingstermijnen van de vergunningaanvragen. Een aantal vergunningen, zoals de Drank- en Horecawet vergunning en de vergunning op basis van de Huisvestingswet, worden formeel niet geïntegreerd in de omgevingsvergunning. Desondanks heeft de gemeente Schiermonnikoog de ambitie om alle vergunningen die samenhangen met de leefomgeving af te doen volgens de systematiek van de Wabo. Hierin gaat zij een stap verder dan de huidige Wabo.

De gemeente Schiermonnikoog wil vanaf november 2009 grotendeels werken volgens de principes van de Wabo. Dat betekent dat vergunningaanvragen op integrale wijze worden behandeld en de accountmanager verantwoordelijk is voor de afhandeling van de aanvragen.

Randvoorwaarden

Er zijn een aantal belangrijke randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan om een succesvolle implementatie van de Wabo mogelijk te maken. Geadviseerd wordt om in een vroegtijdig stadium duidelijkheid te creëren over het kunnen voldoen aan deze randvoorwaarden. Onderstaand worden drie belangrijke randvoorwaarden genoemd. Deze opsomming is niet limitatief.

1. voldoende kennisniveau voor de uitvoering van de Wabo

Medewerkers van de gemeente Schiermonnikoog hebben in zijn algemeenheid voldoende basiskennis om te kunnen werken met de Wabo. Het Ministerie van VROM organiseert samen met de VNG opleidingsdagen. Met de andere Waddeneilanden en Leeuwarden wordt bekeken hoe hierin samengewerkt kan worden.

2. voldoende personele capaciteit voor de invoering van de Wabo

De implementatie van de Wabo vraagt om een eenmalige extra inspanning van verschillende medewerkers die betrokken zijn bij vergunningverlening. Tevens zal de ICT-medewerker uren dienen te besteden aan de implementatie van de Wabo. De gemeente Schiermonnikoog heeft zich bij de voorbereiding van de implementatie van de Wabo laten bijstaan door een extern adviseur.

3. voldoende middelen voor toepassing ICT-instrumentarium

De uitvoering van de Wabo zal vragen om een investering op ICT-terrein. Op advies van de gemeente Leeuwarden gaat de gemeente Schiermonnikoog, evenals de andere Friese eilanden, gebruik maken van modules van de landelijke voorziening Omgevingsloket Online. Dit is financieel de meest voordelige oplossing, het voorkomt de kans op desinvesteringen en alle opties worden open gehouden om op een later moment aan te sluiten op een applicatie.

3. Analyse aantal en soort aanvragen

Met het oog op een goede uitvoering van de Wabo is het raadzaam om de werkprocessen af te stemmen op de klantvraag. De klantwensen dienen richtinggevend te zijn voor de inrichting van de organisatie. Hiertoe is inzicht nodig in het zogeheten kwalitatieve en kwantitatieve klantprofiel. Zie de bijlage voor overzicht.

Het aantal verschillende vergunningaanvragen bedraagt ongeveer 150. Ook is er inzicht in de complexiteit van de verschillende aanvragen en de mate waarin enkelvoudige en meervoudige aanvragen zich voordoen. De laatste cijfers laten zien dat er 45 meervoudige aanvragen (samenloop vergunningen) op jaarbasis te verwachten zijn. In zijn algemeenheid zijn deze meervoudige aanvragen niet complex van aard.

4. Werkprocessen vergunningen

Ook is het nodig de werkprocessen vergunningen nader in te vullen en op hoofdlijnen te beschrijven. De gemeente Schiermonnikoog werkt nu met enkele vakinhoudelijke checklisten. De nieuwe werkprocessen en checklisten worden in digitale vorm uitgewerkt en moeten duidelijk zijn en compact. De inrichting van de werkprocessen voor vergunningen hangt af van :

- het aantal en soort aanvragen;
- het gewenste serviceniveau;
- de beschikbare personele capaciteit;
- de kwaliteiten van de medewerkers.

Onderstaand wordt puntsgewijs een aantal acties benoemd die richting en inhoud geven aan de inrichting van het vergunningenproces.

1. Op basis van het aantal en soort vergunningen kan het type werkproces worden gekozen, dat het meest voor de hand ligt. In Schiermonnikoog gaat het in 45 van de gevallen om meervoudige aanvragen van een lage en gemiddelde complexiteit.
2. De gemeente Schiermonnikoog dient het serviceniveau te bepalen dat zij wil bieden bij vergunningverlening in termen van snelheid, kwaliteit, haalbaarheid en dienstbaarheid. De gemeente Schiermonnikoog geeft daarin aan om minimaal te willen voldoen aan de wettelijke termijnen. Waar mogelijk is een snelle afhandeling (klaar terwijl u wacht, of vergunningverlening binnen 1 week) op zijn plaats zijn.

Er dient inzichtelijk te worden gemaakt welke consequenties het serviceniveau heeft voor de stappen in het vergunningenproces, de contactmomenten met de aanvrager en de rol van de medewerkers. De werkprocessen dienen op hoofdlijnen beschreven en vastgesteld te worden. Op landelijk niveau zal ook ondersteunend materiaal worden ontwikkeld.

3. Besluiten inzake het proceduremanagement van vergunningprocessen. Het moet bij meervoudige aanvragen duidelijkheid zijn waar de coördinatie ligt. De gemeente Schiermonnikoog zal per aanvraag gaan bezien wie van de vergunningverleners de zogeheten accountmanager is. Dit kan bijvoorbeeld de medewerker zijn die belast is met een omvangrijk onderdeel van de omgevingsvergunning. De gemeente Schiermonnikoog beschikt over een aantal vergunningverleners. Voor bezwaar- en beroepszaken wordt tevens een accountmanager aangewezen: dit zal de beleidsmedewerker juridische zaken zijn.
4. Er dienen afspraken te worden gemaakt en vastgelegd met ondermeer de provincie en het waterschap voor die situaties waarin afstemming nodig is. Deze afspraken kunnen vervolgens worden vastgelegd in werkprocessen. Op het gebied van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet zullen in ieder geval nadere afspraken worden gemaakt.

5. Werkprocessen handhaving

De gemeente Schiermonnikoog heeft in het kader van de Wabo het voornemen om te komen tot integraal beleid en programmering en gecoördineerde uitvoering. Hiertoe dienen de volgende stappen te worden gezet:

1. Opstellen van integraal handhavingsbeleid en een integraal handhavingsprogramma. Dit is gebeurd in het handhavingsplan van 2005 dat onlangs is aangevuld met een handhavingsprogramma 2009-2010.
2. Het is uiteraard nuttig om met de handhavers een analyse te maken van de handhavingsopgaven voor de betreffende clusters van samenloop. Belangrijk om aan te geven is op welke momenten de controles plaatsvinden c.q. behoren plaats te vinden. Hierbij kan bijvoorbeeld onderscheid gemaakt worden naar realisatiefase, opleveringsfase, sloop, verbouw en renovatie.
3. Zinvol is om het meest bepalende of leidende toestemmingsvereiste te markeren. Dit is voor vergunningen van belang, maar zeker ook voor handhaving. Welke inhoudelijke expertise en aanpak zijn vanuit de verschillende toestemmingsvereisten nodig? In hoeverre en op welke wijze zijn deze handhavingsopgaven verenigbaar?
4. Analyseer voor de clusters van samenloop en voor het aantal gevallen van samenloop wat de gevolgen voor de organisatie zijn bij een meer geïntegreerde aanpak.

Voorlopig gaan we ervan uit dat de uitvoering van de handhaving door de bestaande partijen (medewerkers van de gemeente Schiermonnikoog, MAD en regionale brandweer) en ingehuurde handhavingsambtenaren wordt gedaan.

6. Fine-tuning organisatie en ICT

De gemeente Schiermonnikoog heeft een compacte organisatie met korte lijnen en maakt in feite geen onderscheid tussen front-, mid- en backoffice. In de praktijk werkt dit goed. Het aantal vergunningaanvragen op jaarbasis is te overzien.

Ten aanzien van het zogeheten omgevingsloket dient nog wel een aantal zaken geregeld te worden.

1. Het realiseren van 1 indieningsloket of omgevingsloket voor de aanvraag, zowel fysiek (is in feite al geregeld vanwege de korte lijnen) als digitaal, met de verplichting om gebruik te maken van 1 aanvraag-formulier; Het inrichten van de website met betrekking tot de Wabo en de beschikbaarheid via het digitale en fysieke loket van informatie over wet- en regelgeving.
2. De aanvraag wordt beoordeeld en een ontvangstbevestiging wordt verzonden. Er is een doorzendplicht in geval van foutieve adressering. Daarnaast dient de mogelijkheid te worden geboden tot het indienen van een digitale aanvraag voor een omgevingsvergunning (via een link op website van de gemeente naar OLO) en de mogelijkheid van het downloaden van het aanvraagformulier.

3. Er dienen procedurele afspraken te worden gemaakt met de provincie, het waterschap en overige partijen over de formele behandeling en afdoening van aanvragen.
4. Het vaststellen van het serviceniveau richting aanvrager. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de mogelijkheid voor de aanvrager om 24 uur per dag vanuit huis of kantoor een vergunning aan te vragen en statusinformatie over de ingediende aanvraag te verkrijgen.

Het is verstandig de ICT-thema's die voor de Wabo gewenst zijn, te koppelen aan de gemeentebrede ontwikkeling van ICT, zoals nu plaatsvindt.

Door het ministerie van VROM worden de volgende digitale producten aangereikt:

- digitale sectorwijzers;
- het landelijke uniforme aanvraagformulier;
- een e-formulierenvoorziening;
- een centrale server voor vergunningaanvragen.

Het is dan ook interessant om te bezien wat uiteindelijk het OLO biedt.

7. Planning en financiën

De Wabo zal naar verwachting in 2010 van kracht worden. De gemeente Schiermonnikoog heeft de ambitie om de implementatie van de Wabo tijdig uit te voeren. De organisatie wil op 1 januari 2010 klaar zijn om de Wabo op integrale wijze te verlenen. De handhaving volgt later maar zal ook Wabo-proof zijn voor 1 januari 2010.

Belangrijk aandachtspunt zijn de beschikbare middelen en menskracht voor de implementatie van de Wabo. De implementatie van de Wabo vraagt in 2009 om een eenmalige extra inspanning van medewerkers van de afdeling Vergunningen en Toezicht. Deze extra uren worden in totaal geraamd op +/- 300 uur en moeten worden gevonden binnen de bestaande formatie.

Op het terrein van de ICT zullen ongetwijfeld uitgaven benodigd zijn. De hoogte van de uitgaven laten zich op dit moment lastig ramen, omdat met de andere Waddeneilanden nog onderzoek plaatsvindt naar een passende ICT-oplossing. Op basis van inschattingen van andere gemeenten gaan we uit van een eenmalig bedrag van € 25.000,-. Hierin zijn de kosten tengevolge van de inrichting van het digitale loket, en de aanschaf en inrichting van de applicaties opgenomen. Hierbij zal naar verwachting de gemeente Leeuwarden diverse ondersteuning bieden. Tenslotte worden de jaarlijkse onderhouds- en beheerskosten geraamd op € 7500,-.

Overzicht reikwijdte omgevingsvergunning voor bevoegd gezag B&W
(gebaseerd op de memorie van toelichting Wabo)

Toestemming	Aantal verleende vergunningen / ontheffingen	Samenloop met Wabo-onderdelen (Soort toestemming + aantal)	Samenloop met overige vergunningen (Soort toestemming + aantal)
Aanlegvergunning	0		
Sloopvergunning	3	bouw: 2	
Ontheffing van het bestemmingsplan in bij het plan aangewezen gevallen	15	bouw: 15	
In het voorbereidingsbesluit opgenomen ontheffing van het in het voorbereidingsbesluit opgenomen verbod om het bestaande gebruik te wijzigen	0		
Projectbesluit	0		
Tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan	1	bouw: 1	0
Ontheffing van het bestemmingsplan in bij amvb aangegeven gevallen van beperkte planologische betekenis	2	bouw: 2	
Ontheffing van de beheersverordening in bij de verordening aangewezen gevallen	n.v.t.		
Tijdelijke ontheffing van de beheersverordening	n.v.t.		
Ontheffing van een beheersverordening in bij amvb aangewezen gevallen van beperkte planologische betekenis	n.v.t.		
Buiten toepassingverklaring van de beheersverordening ten behoeve van de realisering van een project	n.v.t.		

Toestemming	Aantal verleende vergunningen / ontheffingen	Samenloop met Wabo onderdelen (Soort toestemming + aantal)	Samenloop met overige vergunningen (Soort toestemming + aantal)
Ontheffing van een verbod tot uitvoering van werken en werkzaamheden in gevallen waarin dat in een exploitatieplan is bepaald	0		
In het exploitatieplan een ontheffingstelsel op te nemen van eisen en regels die in het exploitatieplan gesteld worden	0		
Bouwvergunning	60		
Ontheffing van het bouwbesluit	11	bouw: 11	
Ontheffing van voorschrift Bouwverordening	0		
Gebruiksvergunning	0		
Milieuvergunning	1	bouw: 1	
Meldingsplicht veranderingen van de inrichting of van de werking daarvan	4	bouw: 4	
Vergunning voor indirecte lozingen (in het huidige systeem zijn dit twee vergunningen, nl. Wvo en Wm)	n.v.t.		
Monumentenvergunning	2		
Sloopvergunning in beschermde stad- of dorpsgezichten	1		
Aanleggen en veranderen v.e. weg	0		
Opslagvergunning (onroerende zaken)	n.v.t.		
Uitwegvergunning	0		
Vergunning voor het hebben van een alarminstallatie (geluid en licht) aan een onroerende zaak	0		
Kapvergunning	20	bouw/sloop: 5	
Reclamevergunning	4		

Aanhakende vergunningen die alleen integreren in de omgevingsvergunning indien sprake is van samenloop

Toestemming	Aantal verleende vergunningen / ontheffingen	Samenloop met Wabo onderdelen (Soort toestemming + aantal)	Samenloop met overige vergunningen (Soort toestemming + aantal)
Wet milieubeheer Ontheffing van regels pmv voor zover ontheffingen voor gesloten stortplaatsen en grondwaterbeschermingsgebieden	0		
Natuurbeschermingswet 1998 Vergunning mbt handelingen met gevolgen beschermd natuurgebied	0		
Natuurbeschermingswet 1998 Vergunning mbt handelingen met gevolgen voor habitats en soorten	2	bouw: 1 aanleg: 1	
Flora- en Faunawet Ontheffing diverse verplichtingen	1	bouw: 1	

Meldingen tegelijk met een omgevingsvergunning (afzonderlijke procedure)

Toestemming	Aantal verleende vergunningen / ontheffingen	Samenloop met Wabo onderdelen (Soort toestemming + aantal)	Samenloop met overige vergunningen (Soort toestemming + aantal)
Besluit brandveilig gebruik bouwwerken Gebruiksmelding (gelijktijdige melding niet verplicht)	15		
Wet milieubeheer Meldingactiviteit m.b.t. niet - vergunningplichtige inrichtingen (zgn 8.40 inrichtingen)	4	bouw: 2	